Examenul național de bacalaureat 2022 Proba E. d) Chimie anorganică

Model

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A

Itemii de la 1 la 10 se referă la substanțe, ale căror formule chimice notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

(A) NaCl (B) Cl_2 (C) Cu (D) HCN (E) HCl (F) N_2

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Substanțele care au în molecule numai atomi între care se stabilesc legături covalente nepolare, sunt:

a. (B) şi (D); **b.** (B) şi (F); **c.** (D) şi (E); **d.** (D) şi (F).

2. Atomii substanței care prezintă în molecule o singură legătură covalentă simplă nepolară:

a. au cinci electroni pe ultimul strat;
b. au cinci electroni de valență;
c. au în învelișul electronic cinci orbitali ocupați cu electroni;
d. au în învelișul electronic cinci substraturi ocupate cu electroni.

3. Soluția apoasă a substanței (E):

a. are [H₃O+] = [HO-];
 b. contine anioni clorură;
 c. nu se colorează în prezența turnesolului;
 d. se colorează în prezența fenolftaleinei.

4. Substanta (A):

a. conduce curentul electric în soluție apoasă; c. nu conduce curentul electric în topitură;

b. cristalizează într-o rețea hexagonală; d. *nu* este casantă.

5. Despre pila Daniell pentru a cărei construcție se utilizează și substanța (C), este adevărat că:

a. are anodul confectionat din cupru; **c.** la anodul său are loc procesul $Zn \rightarrow Zn^{2+} + 2e$;

b. are catodul confectionat din zinc; **d.** la catodul său are loc procesul $Cu \rightarrow Cu^{2+} + 2e$.

6. Se consideră ecuațiile reacțiilor:

(I) $H_2 + Cl_2 \rightarrow 2HCl$ (III) NaOH + $HCl \rightarrow NaCl + H_2O$

(II) $Zn + CuSO_4 \rightarrow Cu + ZnSO_4$ (IV) $N_2 + 3H_2 \rightarrow 2NH_3$

Au loc cu transfer de electroni, reacțiile:

a. (I), (II) şi (III); **b.** (I), (II) şi (IV); **c.** (I), (III) şi (IV); **d.** (II), (III) şi (IV).

7. O soluție apoasă a substanței (E) cu pH = 2, are:

a. $[H_3O^+] = 10^{-12} \text{ mol·L}^{-1};$ **c.** $[H_3O^+] = 10^2 \text{ mol·L}^{-1};$ **d.** $[H_3O^+] = 10^{12} \text{ mol·L}^{-1}.$

8. Este adevărat că:

a. azotul are N.O. = + 3 în substanța (F); **c.** substanța (A) reacționează cu bromul;

b. cuprul are N.O. = + 2 în substanța (C); **d.** substanța (B) reacționează cu bromura de sodiu.

9. Raportul masic este:

a. C : N = 6 : 7 în substanța (D); **b.** H : Cl = 1 : 1 în substanța (E); **c.** H : C = 1 : 6 în substanța (D); **d.** Na : Cl = 1 : 1 în substanța (A).

10. Sunt:

a. 2,3 g de sodiu în 0,2 mol de substanță (A); c. 3,55 g de clor în 58,5 g de substanță (A);

b. 2,4 g de carbon în 0,3 mol de substanță (D); **d.** 4,2 g de azot în 8,1 g de substanță (D). **30 de puncte**

Subjectul B

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. În stratul al treilea al unui atom pot exista maximum opt electroni.
- 2. Într-un anion, numărul electronilor este egal cu numărul protonilor din nucleul său.
- Dizolvarea dioxidului de carbon în apă este favorizată de scăderea temperaturii.
- 4. Un rol al puntii de sare într-un element galvanic este acela de a asigura neutralitatea electrică a soluțiilor.
- 5. În aer, aluminiul se acoperă cu un strat compact și aderent de oxid, care îl protejează împotriva coroziunii.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C

- Un atom cu sarcina nucleară +38 are 88 de nucleoni. Determinați numărul de protoni, respectiv de neutroni al acestui atom.

 2 puncte
- **2. a.** Atomul unui element chimic (E) are în învelișul electronic șase orbitali ocupați cu electroni, dintre care unul este monoelectronic. Scrieti configurația electronică a atomului elementului (E).
 - b. Notaţi poziţia în Tabelul periodic (grupa, perioada) a elementului (E).

4 puncte

- **3. a.** Modelaţi procesul de ionizare a atomului de sodiu, utilizând simbolul elementului chimic şi puncte pentru reprezentarea electronilor.
 - **b.** Notati caracterul electrochimic al sodiului.

3 puncte

- **4.** Modelați formarea legăturii chimice în molecula de clor, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor. **2 puncte**
- **5.** Determinați masa de apă distilată, exprimată în grame, necesară preparării unei soluții de acid sulfuric de concentrație procentuală masică 10%, care conține aceeași cantitate de substanță dizolvată ca cea din 400 mL soluție de acid sulfuric, de concentrație 0,5 M. **4 puncte**

Subjectul D

1. Ecuatia reactiei dintre acidul sulfuric si carbon este:

...
$$H_2SO_4 + ...C \rightarrow ... H_2O + ...CO_2 + ...SO_2$$
.

- a. Scrieti ecuatiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reactie.
- b. Notati formula chimică cu rol de agent reducător.

3 puncte

2. Notati coeficientii stoechiometrici ai ecuatiei reactiei de la punctul 1.

1 punct

3. a. Scrieți ecuația reacției dintre magneziu și oxigen.

b. Calculați masa de produs de reacție, exprimată în grame, care se obține în reacția oxigenului cu 16,8 g de magneziu, la un randament al reacției de 80%. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (25 de puncte)

Subjectul E

1. În reactia dintre hipozotidă si amoniac se formează azot. Ecuația termochimică a reacției este:

$$6NO_2(g) + 8NH_3(g) \rightarrow 7N_2(g) + 12H_2O(g) + 2731,2 \text{ kJ}.$$

Calculați entalpia molară de formare standard a hipozotidei, exprimată în kilojouli pe mol, utilizând ecuația termochimică a reacției dintre hipozotidă și amoniac și entalpiile molare de formare standard:

 $\Delta_f H^0_{NH3(q)} = -45.9 \text{ kJ/mol}, \Delta_f H^0_{H2O(q)} = -241.6 \text{ kJ/mol}.$

3 puncte

- 2. Determinați căldura, exprimată în kilojouli, care se obține dacă în urma reacției dintre hipozotidă și amoniac se formează 15,68 L de azot, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune. Utilizați informații de la **punctul 1**. 3 puncte
- Determinați masa de apă, exprimată în kilograme, care poate fi încălzită de la 49 °C la 79 °C, utilizând căldura de 627 kJ, rezultată la arderea unui combustibil. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură.
 3 puncte
- **4.** Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie $\Delta_t H^0$, a reacției:

$$CH_3Br(q) + H_2(q) \rightarrow CH_4(q) + HBr(q)$$

în funcție de valorile entalpiilor reacțiilor redate de ecuațiile termochimice:

(1)
$$C(s) + 3/2H_2(g) + 1/2Br_2(I) \rightarrow CH_3Br(g)$$
, $\Delta_rH_1^{\circ}$

(2)
$$C(s) + 2H_2(g) \rightarrow CH_4(g)$$
, $\Delta_r H_2^{\circ}$

(3)
$$1/2H_2(g) + 1/2Br_2(l) \rightarrow HBr(g)$$
, $\Delta_r H_3^\circ$.

4 puncte

5. Scrieți formulele chimice ale substanțelor: CHBr₃(g), CHF₃(g) și CHI₃(g), în sensul descreșterii stabilității acestora, utilizând entalpiile molare de formare standard: $\Delta_t H^0_{CHB/3(g)} = +23,8$ kJ/mol, $\Delta_t H^0_{CHF3(g)} = -695,4$ kJ/mol și $\Delta_t H^0_{CHB/3(g)} = +251$ kJ/mol.

Subjectul F

1. Notati formula chimică a bazei conjugate a acidului cianhidric.

1 punct

2. Pentru o reacție chimică de forma A + B → Produși s-au obținut următoarele valori experimentale:

v (mol · L ⁻¹ ·s ⁻¹)	[A] mol·L ⁻¹	[B] mol·L ⁻¹
0,01	0,2	0,1
0,02	0,4	0,1
0,04	0,2	0,2

Calculați ordinele parțiale de reacție, n_A și n_B.

4 puncte

- **3. a.** Într-o incintă etanșă cu volumul de 30,2 L, se află 56 g de azot, la 29°C. Calculați presiunea azotului din butelie, exprimată în atmosfere.
- **b.** Determinați masa de amoniac, exprimată în grame, care conține 12,044·10²³ molecule. **5 puncte Numere atomice**: H- 1; C- 6; N- 7; Na- 11; Cl- 17.

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16; Na-23; Mg-24; S-32; Cl-35,5.

Constanta molară a gazelor: $R = 0.082 L \cdot atm \cdot mol^{-1} \cdot K^{-1}$. Volumul molar (condiții normale): $V = 22.4 L \cdot mol^{-1}$.

Căldura specifică a apei: $c = 4,18 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$. Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.